

Základy teórie práva a ústavného práva

Otázky z teórie práva

1. Škola právneho pozitivizmu, škola prirodzeného práva a škola právnej sociológie a právneho realizmu.
2. Normatívne systémy spoločnosti. Základné prístupy vo vzťahu práva a morálky.
3. Pojem právo a jeho definičné znaky, funkcie práva.
4. Objektívne a subjektívne právo. Hmotné a procesné právo.
5. Spravodlivosť a rovnosť v práve. Členenia spravodlivosti (legálna vs. etická spravodlivosť, materiálna vs. formálna spravodlivosť, rozdeľujúca vs. vyrovnávajúca spravodlivosť).
6. Pojem a znaky právnej normy.
7. Štruktúra právnej normy.
8. Druhy a pôsobnosť právnych noriem. Retroaktivita a intertemporalita.
9. Teórie členenia práva na súkromné a verejné. Základné odvetvia súkromného a verejného práva.
10. Legislatívny proces. Problémy pri tvorbe práva.
11. Materiálne a gnozeologické pramene práva.
12. Formálne pramene práva – definovanie a jednotlivé druhy.
13. Normatívny právny akt a normatívne zmluvy ako formálne pramene práva.
14. Právne obyčaje a precedensy ako formálne pramene práva.
15. Vymedzenie kontinentálneho systému práva.
16. Angloamerický právny systém a jeho základné črty.
17. Definujte pojem právna skutočnosť a uveďte, aké druhy právnych skutočností poznáme.
18. Mimovôľové právne skutočnosti.
19. Právne konanie ako právna skutočnosť. Náležitosti právneho úkonu.
20. Protiprávne konanie ako právna skutočnosť, popíšte jeho náležitosti.
21. Pojem interpretácia práva, výkladové ciele a základné metódy výkladu.
22. Právna argumentácia a techniky argumentácie.
23. Charakteristika právnej zodpovednosti a predpoklady jej vzniku.
24. Zavinenie a jeho druhy.
25. Trestanie a sankcie v práve.

Otázky z ústavného práva

- 1) Pojem, predmet a pramene ústavného práva SR
- 2) Ústava SR – jej charakteristika, funkcie a formy realizácie
- 3) Preambula Ústavy SR a jej význam
- 4) Princípy Ústavy SR
- 5) Deľba moci v Ústave SR
- 6) Materiálne jadro Ústavy SR
- 7) Základné práva a slobody v ústavnom systéme SR – pramene a všeobecná charakteristika
- 8) Subjekty základných práv a slobôd v SR
- 9) Obmedzenia základných práv a slobôd v SR
- 10) Právo na súdnu ochranu a zásady súdneho procesu v Ústave SR

- 11) Test proporcionality pri posudzovaní zásahov do základných práv a slobôd v SR
- 12) Garancie základných práv a slobôd; vnútroštátne a medzinárodné
- 13) Forma vlády v SR
- 14) Pôsobnosť Národnej rady SR
- 15) Zákonodarná pôsobnosť Národnej rady SR a zákonodarný proces
- 16) Reprezentatívna a priama demokracia; formy priamej demokracie
- 17) Postavenie a úlohy prezidenta v ústavnom systéme SR
- 18) Kreačné právomoci prezidenta SR v kontexte judikatúry Ústavného súdu SR
- 19) Vzťah vlády a Národnej rady SR v podmienkach ústavného systému SR
- 20) Ústavné princípy súdnej moci v SR
- 21) Ústavnosť a ochrana ústavnosti v SR
- 22) Kontrola ústavnosti v ústavnom systéme SR
- 23) Druhy konaní pred Ústavným súdom SR a ich charakteristika
- 24) Orgány ochrany práva v SR
- 25) Prokuratúra v. verejný ochranca práv – ústavnoprávne vymedzenie a úlohy

Informácia k ústnej skúške:

Na skúške sú ťahané dve otázky, jedna z oblasti teórie práva a jedna z oblasti ústavného práva. Za ústnu skúšku je možné získať 90 % z celkového hodnotenia predmetu (10 % tvorí priebežné hodnotenie – písomná previerka a aktivita na seminároch).

Povinná literatúra:

Fábry, B. – Kasinec, R. – Turčan, M. Teória práva. Prepracované vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer, 2019.
Cibulka, L. a kolektív: Štátoveda. Wolters Kluwer, 2017.
Giba, M. a kolektív: Ústavné právo. (2. vydanie) Wolters Kluwer, 2025.

